

Sabies que...

- Tavertet és el poble més petit amb 150 habitants i Sant Julià de Vilatorrada el més gran amb 2955 habitants (dades de l'any 2009).
- Pruitt és el poble emplaçat a més alçada, a 950 m i Tavèrnoles a menor alçada, a 537 m.
- L'Esquirol és el poble més extens amb 62 km², i Folgueroles el menys extens amb 11 km².
- A la vall de Sau Collsacabra han nascut 2 grups musicals que han fet història: Sau (1987-1999) i els Esquirols (1968-1986).
- S'hi han gravat pel·lícules destacades com Serrallonga (2008) i Los Ojos de Júlia (2010).

Hi han deixat empremta personatges tan destacats com:

- El bandoler Joan Sala i Ferrer (1594-1634), també conegut com a Serrallonga.
- El poeta folguerolesc Jacint Verdaguer (1845-1902), màxim exponent de la Renaixença.
- El mestre d'obres Miquel Pallàs i Sala (1876-1943), nasqué i visqué a Sant Julià de Vilatorrada i és autor de la majoria de cases modernistes que hi trobem.
- La poetessa Anna Dodas (1963-1986), guanyadora del premi Amadeu Oller del 1986. Nascuda a Folgueroles.
- L'escriptor Joan Triadó (1921-2010), principal organitzador del Concurs Literari de Cantonigròs des del 1944 fins al 1968. Visqué a Cantonigròs.
- El filòsof Raimon Panikkar (1918-2010), desenvolupà una filosofia interreligiosa i intercultural. Fixà la seva residència a Tavertet i la seu de la fundació Vivàrium.

La vall de Sau Collsacabra disposa de:

- 7 zones de picnic, una a cada poble.
- 2 zones d'acampada, a Tavertet i l'Esquirol. S'ha de contactar amb l'ajuntament corresponent.
- 7 punts d'informació multimedia, un a cada poble, que ofereixen informació de l'oferta turística de la zona les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any.
- 7 punts de connexió a Internet gratuïts, un a cada poble. S'ha de contactar amb l'ajuntament corresponent pels horaris d'obertura.
- Tota la informació d'allotjaments, restauració, activitats i altres serveis es pot trobar al Consorci per a la promoció turística de la vall de Sau Collsacabra. Tel. 938 522 839 - www.saucollsacabra.cat

Sabías que...

- Tavertet es el pueblo más pequeño con 150 habitantes y Sant Julià de Vilatorrada el más grande con 2955 habitantes (datos del año 2009).
- Pruitt es el pueblo emplazado a más altura, a 950 m, y Tavèrnoles el de menor altura, a 537 m.
- L'Esquirol es el pueblo más extenso con 62 km², y Folgueroles el menos extenso, con 11 km².
- En el valle de Sau Collsacabra han nacido 2 grupos musicales que han hecho historia: Sau (1987 – 1999) y los Esquirols (1968 – 1986).
- Se han grabado películas destacadas como Serrallonga (2008) y Los Ojos de Julia (2010).

Han dejado huella personajes tan destacados como:

- El bandolero Joan Sala i Ferrer (1594 – 1634), también conocido como Serrallonga.
- El poeta folguerolesc Jacint Verdaguer (1845 - 1902), máximo exponente de la Renaixença.
- El maestro de obras Miquel Pallàs i Sala (1876 - 1943), nació y vivió en Sant Julià de Vilatorrada y es autor de la mayoría de casas modernistas que encontramos.
- La poetisa Anna Dodas (1963 – 1986), ganadora del premio Amadeu Oller del 1986. Nacida en Folgueroles.
- El escritor Joan Triadó (1921 – 2010), principal organizador del Concurso Literario de Cantonigròs desde 1944 hasta el 1968. Vivió en Cantonigròs.
- El filósofo Raimon Panikkar (1918 – 2010), desarrolló una filosofía interreligiosa e intercultural. Fijó su residencia en Tavertet y la sede de la fundación Vivarium.

El valle de Sau Collsacabra dispone de:

- 7 zonas de picnic, una en cada pueblo.
- 2 zonas de acampada, en Tavertet y l'Esquirol. Hay que contactar previamente con el ayuntamiento correspondiente.
- 7 puntos de información multimedia, uno en cada pueblo, que ofrecen información de la oferta turística de la zona las 24 horas del día y los 365 días del año.
- 7 puntos de conexión gratuita a Internet, uno en cada pueblo. Hay que contactar directamente con el ayuntamiento correspondiente para saber los horarios de apertura.
- Toda la información de alojamientos, restauración, actividades y otros servicios se puede encontrar en el *Consorci per a la promoció turística de la vall de Sau Collsacabra*. Tel. 938 522 839 - www.saucollsacabra.cat

Les terres del Collsacabra i de la vall de Sau bressolen la matèria primera d'una cuina gustosa i molt plaent. Tot seguint una ruta gastronòmica es poden tastar els productes artesans que proporciona la pagesia de la zona i que elaboren els restaurants locals. La vall de Sau és terra de bolets variats com ara el rovelló, el carlet, el rossinyol, el moixernó, la llenega, la girgola i l'ou de reig. De la vall també és típica la vedella, el bisbe, la mel i les herbes remeieres, que són un complement aromàtic i curatiu. A Folgueroles trobem la coneguda coca del mossèn. Ens endinsem al Collsacabra on trobem un ventall gastronòmic de màxima qualitat. Els productes més preuats són la llonganissa i altres embottits, la tòfona, les mongetes, els peus de porc, el senglar i els bolets. Els millors formatges els trobem a Cantonigròs i són fruit dels pasturatges dels voltants. De Rupit són coneguts els carquinyolis, la coca de forner i el pa. Els plats casolans que hom ha de tastar són les graellades de carn a la brasa amb bolets, el confit de porc, la sopa torrada amb piletelles amb tela, l'enciam brut, un trinxat de patata cabreresca, ceba escalivada i botifarra.

Las tierras del Collsacabra y del valle de Sau guardan la materia prima de una cocina rica y sabrosa. Participando en una ruta gastronómica se pueden probar los productos artesanos que proporcionan la payesía de la zona y que elaboran los restaurantes locales. El valle de Sau es tierra de setas variadas como el niscalco, el *carlet* (grifóforo escarlata), la cabrilla, la seta de primavera, la *lleneg*a (grifóforo), la *girgola* y el *ou de reig*. Del valle también es típica la vedella, el obispillo, la miel y las hierbas medicinales, un complemento aromático y curativo. En Folgueroles encontramos la conocida *coca del mossèn*.

Nos adentramos en el Collsacabra, donde encontramos un abanico gastronómico de máxima calidad. Los productos más preciados son la llonganiza y otros embutidos, la trufa, las judías, las manitas de cerdo, el jabalí y las setas. Los mejores quesos los tenemos en Cantonigròs y son fruto del pastoreo de los alrededores. De Rupit son conocidos los carquinoles, la coca de panadero y el pan. Los platos caseros que hay que probar son las parrilladas de carne a la brasa con setas, el confite de cerdo, la sopa tostada con albóndigas con tela y lechuga y un *trinxat* de patata *cabreresca*, cebolla escalivada y butifarra.

Situació geogràfica i accessos
Situación geográfica y accesos

Sau Collsacabra ocupa el sector oriental d'Osona, a llevant de la Plana de Vic i darrere del Montseny. Sau Collsacabra ocupa el sector oriental de Osona, a levante de la Plana de Vic y detrás de El Montseny.

Carreteres / Carreteras

- C-17 fins C-25 / C-17 hasta C-25
- C-25. (Eix Transversal): Girona-Vic-Lleida / C-25. (Eix Transversal): Girona-Vic-Lleida

a) Sortida 183: Roda de Ter-Vic

(accés a Tavèrnoles, Parador de Sau, L'Esquirol, Cantonigròs, Sant Martí Sescorts, Tavertet, Rupit i Pruitt) / Salida 183: Roda de Ter-Vic (acceso a Tavèrnoles, Parador de Sau, L'Esquirol, Cantonigròs, Sant Martí Sescorts, Tavertet, Rupit i Pruitt).

b) Sortida 187: Calldetenes, Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Vilanova de Sau (accés al pantà de Sau) / Salida 187: Calldetenes, Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Vilanova de Sau (acceso al embalse de Sau).

c) Sortida 195: Sant Sadurní d'Osormort (accés a Vilanova de Sau per Malafogassa) / Salida 195: Sant Sadurní d'Osormort (acceso a Vilanova de Sau por Malafogassa).

- C-153, des de La Garrotxa (Girona) / C-153, desde La Garrotxa (Girona).

Pistes forestals asfaltades / Pistas forestales asfaltadas

- Folgueroles – Tavèrnoles
- Parador de Vic-Sau-Vilanova de Sau (Can Mateu)
- Vilanova de Sau – Rupit
- Rupit (Les Viles) – Tavertet
- Sant Sadurní d'Osormort – Malafogassa – Vilanova de Sau

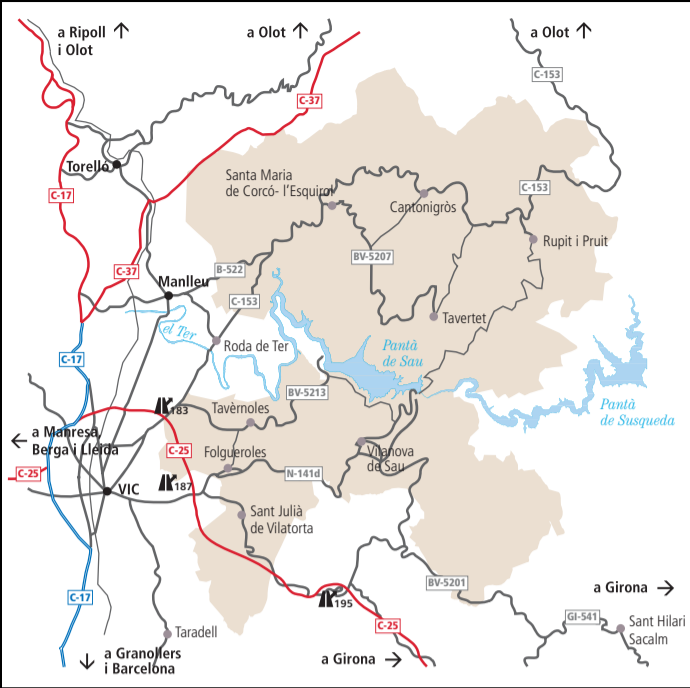
Tren / Tren

Servei regular a Vic / Servicio regular a Vic.

Autobusos / Autobuses

Vic: Estació d'autobusos / Vic: Estación de autobuses 938 891 917

Fotos de: Antoni Anguera, Cablepress, Xavier Font, Xavier Valls, Josefina Creus i Lluís Dorca.

Finestrina pública del casal de l'Avenc de Tavertet. Foto de Xavier Font. Ventana pública del casal de l'Avenc de Tavertet. Foto de Xavier Font.

Vall de Sau Collsacabra

Activitats a la natura
Actividades en la naturaleza

L'encant de l'orografia i la gran diversitat de racons insòlits que componen la vall de Sau i el Collsacabra han afavorit la creació d'un ampli ventall d'activitats per gaudir del turisme actiu. La regió, formada per rieres, cingleres, salts d'aigua, coves prehistòriques i el pantà, és molt adient per la pràctica de tot tipus d'activitats a la natura. Per això, diverses entitats esportives i empreses de lleure treballen per facilitar-ne la realització. Els aficionats als esports d'aventura no poden perdre's els espectaculars barrancs, els ràpels, els salts amb tirolina, l'espeleologia, l'escalada o el tir amb arc.

Emmarcades en un paisatge imponent, s'obren camí infinitat de rutes per fer a peu, amb bicicleta tot terreny (BTT), a cavall, amb seegway, fins i tot amb 4x4. Els senders estan ben senyalitzats i molts s'enllacen, com el GR 2 que travessa tot el territori. Si hom vol gaudir d'una vista única, pot sobrevolar la zona en globus aerostàtic o en ultraliger. Les activitats aquàtiques com el piragüisme, l'esquí nàutic i la pesca es practiquen a les aigües tranquilles de l'embassament de Sau.

El encanto de la orografía y la gran diversidad de lugares insólitos que componen el valle de Sau y el Collsacabra han favorecido la creación de un amplio abanico de actividades para disfrutar del turismo activo. Los riachuelos, riscos, saltos de agua, cuevas prehistóricas y el pantano hacen que la región sea ideal para la práctica de todo tipo de actividades en la naturaleza. Varias entidades deportivas y empresas del ocio trabajan para lograr realizar estas actividades. Los aficionados a los deportes de aventura no pueden perderse los espectaculares barrancos, los rápidos, los saltos en tirolina, la espeleología, la escalada o el tiro con arco. Enmarcadas en un paisaje imponente, se abren camino infinitidad de rutas para ir a pie, en bicicleta de montaña (BTT), a caballo, en seegway o incluso en 4x4. Los senderos están bien señalizados y muchos se comunican, como el GR 2 que atraviesa el territorio. Si se quiere disfrutar de una vista única, se puede sobrevolar la zona en globo aerostático o en ultraligero. Las actividades acuáticas como el piragüismo, el esquí náutico y la pesca se practican en las aguas tranquilas del embalse de Sau.

Pobles de llegenda
Pueblos de leyenda

Els relleus accidentats i les planes del Collsacabra guarden amb recel pobles de gran bellesa i singularitat que hom haurà d'anar descobrint amb paciència. Les portes del Cabrerès se situen al municipi més important: Santa Maria de Corcó-l'Esquirol, nascuda al segle XV al voltant d'un hostal. De la mateixa manera i un segle més tard va créixer Cantonigròs, un nucli d'estiuatge i bona gastronomia. A recer de l'església de Sant Cristòfol, el patró dels viatgers, un conjunt de cases tradicionals conformen un poble de conte: Tavertet, que a causa del seu aïllament i de l'enorme espadat que guarda sota els peus comparteix protagonisme amb Rupit i Pruitt, la vila més visitada per l'harmonia del seu conjunt medieval. Allà on comencen a enfilar-se les Guilleries, treu el cap el poblet de Tavèrnoles tot ressaltant enmig del boscatge. Folgueroles, amb el record inoblidable de Mossèn Cinto Verdaguer, i Sant Julià de Vilatorrada mantenen l'equilibri entre la modernització i la cultura. Arribats al cor de la vall no podem passar per alt Vilanova de Sau, arrecerada entre les cingleres de Tavertet i els Munts.

Los relieves accidentados y las llanuras del valle del Collsacabra guardan con recelo pueblos de gran belleza y singularidad que hay que descubrir con tiempo y paciencia. Las puertas del Cabrerès se abren en el municipio más importante: Santa Maria de Corcó-l'Esquirol, nacida en el siglo XV alrededor de un hostal. De la misma manera, pero un siglo más tarde, creció Cantonigròs, un núcleo de veraneo y buena gastronomía. A resguardo de la iglesia de Sant Cristòfol, el patrón de los viajeros, un conjunto de casas tradicionales conforman un pueblo de ensueño: Tavertet, que debido a su aislamiento y al enorme risco que guarda debajo, comparte protagonismo con Rupit i Pruitt, la villa más visitada debido a la armonía de su conjunto medieval. Allí donde empezase a levantarse las Guilleries podemos ver el pueblo de Tavèrnoles, resaltando en medio del bosque. Folgueroles, con el recuerdo inolvidable de Mossèn Cinto Verdaguer, y Sant Julià de Vilatorrada mantienen el equilibrio entre la modernización y la cultura. Dentro del corazón del valle, no podemos pasar por alto Vilanova de Sau, resguardada entre los riscos de Tavertet y els Munts.

Els cinglers i l'aigua
Los riscos y el agua

El paisatge inconfusible de la vall de Sau Collsacabra es caracteritzat pel relleu dels altiplans, precipicis que descendeixen bruscament i valls verdes i pregones que on flueixen les rieres i els torrents; el llegat d'una intensa història geològica. L'erosió ha creat aquest escenari feréstec on s'alcen les cingleres de Tavertet amb el puig de la Força i el turó del Castell, els cingles de l'Avenc i del Far i la serra de Cabrera, un mirador privilegiat que abraça tot el pla d'Aiats, el coll del Bram i el santuari de Cabrera. Al cor d'aquestes formacions rocoses s'amaguen balmes i coves profundes que hom pot visitar amb els guies especialitzats de la zona.

El paisaje inconfundible de la vall de Sau Collsacabra se caracteriza por el relieve de los altiplanos, precipicis que descenden bruscamente y valles verdes y pregones por donde fluyen los arroyos y torrentes; el legado de una intensa historia geológica. La erosión ha creado este salvaje escenario, donde se alzan los riscos de Tavertet con el puig de la Força y el turó del Castell, los riscos del Avenc y del Far y la sierra de Cabrera, un mirador privilegiado que abraza todo el Plano de Aiats, el coll del Bram y el santuario de Cabrera. En el corazón de estas formaciones rocosas se esconden grutas y cuevas profundas que se pueden visitar con guías especializados de la zona.

El conjunto de corrientes fluviales que desemboca en los pantanos de Sau y de Susqueda convergen con grandes desniveles formando saltos de agua y gargantas espectaculares; los más conocidos son el salto del Avenc, de Sallent, el Moll-Bernat, la Barra de Ferro, el salto de Tirabous y la Foradada. Más allá del Sot de Balà i el pantà de Sau s'enfilen les cingleres dels Munts i les Guilleries.

Itinerari clàssic en cotxe
Itinerario clásico en coche

Comencem el recorregut a **Sant Julià de Vilatorrada**, al qual hi arribarem mitjançant la C-25 Eix Transversal, sortida 187.

Aquest és el que podríem denominar com el poble modernista per excel·lència de la comarca d'Osona. La fisonomia de Sant Julià està entre els corrents modernistes i noucentistes.

La part més interessant de la vila es pot conèixer amb una ruta circular que ressegueix, al llarg de 2700 m, cases senyorial, cases modernistes d'estiuatge i els indrets més destacats del Mestre Miquel Pallàs.

Continuarem l'itinerari per la BV-5201 i sortirem de Sant Julià cap a **Folgueroles** per la N-141D, poble natal de Verdaguer i porta d'entrada a l'Espai Natural de Guilleries Savassona. Agafarem la BV-5215 per travessar Folgueroles, sortirem de la vila i enllaçarem amb la BV-5213 direcció **Tavèrnoles**, un poblet on comencen a enfilar-se les Guilleries i de silueta característica per l'esvelt campanar de Sant Esteve. Continuarem fins al Parador de Vic-Sau on agafarem el camí del coll de Terrades que voreja el pantà de Sau i que ens portarà fins a **Vilanova de Sau**. Durant tot aquest trajecte gaudirem d'unes vies excepcionals, però cal tenir en compte que es tracta d'un camí molt estret (3,20 m) amb desnivells importants i de doble sentit, per la qual cosa cal anar a poc a poc i amb precaució.

Des de Vilanova ens dirigirem cap a l'embassament on creuarem la presa i a l'altura de l'hotel La Riba es pot baixar fins als peus del pantà que ha esdevingut un punt d'interès turístic de la seva obertura, possiblement pel fet que guarda sota les seves aigües el nucli antic de Sant Romà de Sau i del qual només en sobresurt el campanar romànic, segons el nivell de l'aigua.

Per continuar la ruta tornarem a La Riba i allà agafarem la pista asfaltada direcció Rupit, la següent parada del recorregut.

Emmarcat en un paisatge privilegiat, **Rupit** està situat al centre geogràfic del Collsacabra i a llevant de la serralada de Cabrera. Rupit conserva tot l'aire d'un poble medieval. Pruitt és el poble annexat a pocs quilòmetres i està format per masies disseminades, on destaca l'església de Sant Llorenç Dosmunts del segle XII. Tot i això són molts els indrets que conviden a conèixer altres llocs plens d'encant, com la joia romànica de Sant Joan de Fàbregues, l'imponent salt de Sallent o la roca de l'Aguilola.

Ara la ruta ens portarà a **Tavertet** on hi arribarem per la C-153 des de Rupit direcció a Santa Maria de Corcó. Més tard, abans de Cantonigròs, seguirem el trencant a l'alçada del quilòmetre 28,5 pel camí que ressegueix fins al nucli de Tavertet, declarat Bé d'Interès Cultural per la Generalitat de Catalunya. El poble té una orografia pròpia i única, pel contrast de colors de la cinglera i les panoràmiques colpidores. Paratges i llocs de gran bellesa que val la pena visitar en els quals els cingles prenen nom, com el puig de la Força alçat sobre el pantà de Sau amb immillorables vistes, els salt del Moll-Bernat, el casal gòtic de l'Avenc, el cingle de la Miradora, les esglésies de Sant Cristòfol, Sant Miquel de Sorerols i Sant Bartomeu Sescorgues. Tavertet és un indret per recórrer a peu, tranquil·lament, ja que cada racó de cingle pren formes diferents; s'hi respira una sensació d'aïllament confortable i d'harmonia total.

Finalment, des de Tavertet agafarem la carretera que ens portarà a l'Esquirol per la BV-5207. **L'Esquirol-Santa Maria de Corcó** és un municipi molt extens que inclou els nuclis de Cantonigròs, Sant Julià de Cabrera i Sant Martí Sescorts. Els seus orígens cal buscar-los en l'antic camí ral d'Olot i en les fondes i hostals que atienien els viatgers als segles XV i XVI. Esglésies romàniques i imponents masies sobresurten en un paisatge ric en arbres i conreus, solcat per rierols emmarcats per idíl·lics paratges que conviden a caminar, entre els quals destaquen els salts d'aigua de les Gorgues i els relleus dels Aiats, el Sitjar i Cabrera.

Inicioamos el recorrido en **Sant Julià de Vilatorrada**, al que llegarem per la C-25 Eje Transversal, salida 187. Este es el que podríamos calificar como el pueblo modernista por excelencia de la comarca de Osona. La fisonomía de Sant Julià está entre las corrientes modernistas y novecentistas.

La parte más interesante de la villa se puede conocer a través de una ruta circular que resigue a lo largo de 2700 m, casas señoriales, casas modernistas de veraneo y los sitios más destacados del Maestro Miquel Pallàs.

Continuaremos el itinerario por la BV-5201 y saldremos de Sant Julià hacia **Folgueroles** por la N-141D, pueblo natal de Verdaguer y puerta de entrada al Espacio Natural de Guilleries Savassona. Cogemos la BV-5215 para atravesar Folgueroles y saldremos del pueblo enlazando con la BV-5213 dirección **Tavèrnoles**, un pueblcito donde empiezan a encaramarse las Guilleries y de silueta característica debido al esbelto campanario de Sant Esteve. Continuaremos hasta el Parador de Vic-Sau donde cogemos el camino del coll de Terrades que bordea el pantano de Sau y que nos llevará hasta **Vilanova de Sau**. Durante todo este trayecto disfrutaremos de unas vistas excepcionales, pero debe tenerse en cuenta que se trata de un camino muy estrecho (3,20 m) con importantes desniveles y de doble sentido de circulación, por lo que se debe ir despacio y precavidamente.

Desde Vilanova nos dirigiremos al pantano donde cruzaremos la presa y a la altura del hotel La Riba se puede descender hasta los pies del pantano que se ha convertido en un punto de interés turístico dedito su apertura, probablemente por el hecho que guarda bajo sus aguas el núcleo antiguo de Sant Romà de Sau y del que únicamente sobresale el campanario románico, dependiendo del nivel del agua.

Para continuar la ruta volveremos a La Riba y allí cogemos la pista asfaltada dirección Rupit, la próxima parada del recorrido.

Enmarcado en un paisaje privilegiado, **Rupit** está situado en el centro geográfico del Collsacabra y a levante de la cordillera de Cabrera. Rupit conserva el aire d'un pueblo medieval.

Pruitt es el pueblo anexoado a pocos kilómetros y está formado por masías deseminadas, donde destaca la iglesia de Sant Llorenç Dosmunts del siglo XII. Son muchos los lugares que invitan a conocer otros sitios repletos de encanto, como la joya románica de Sant Joan de Fàbregues, el imponente salto de Sallent o la roca de l'Aguilola.

Ahora la ruta nos llevará a **Tavertet** donde llegaremos por la C-153 desde Rupit dirección Santa Maria de Corcó. Más adelante, antes de Cantonigròs, seguiremos la señal girando a la altura del kilómetro 28,5 por el camino que resigue el barrancal, que pasa por el Avenc y que nos llevará hasta el núcleo de Tavertet, declarado Bien de Interés Cultural por la Generalitat de Catalunya. El pueblo tiene una orografía propia y única, por el contraste de colores del barrancal y las impresionantes panorámicas. Parajes y lugares de gran belleza que vale la pena visitar en los que los acantilados adquieren nombre, como el puig de la Força alzado sobre el pantano de Sau con inmejorables vistas, el salto del Moll-Bernat, el casal gótico del Avenc, el despallero de la Miradora, las iglesias de Sant Cristòfol, Sant Miquel de Sorerols y Sant Bartomeu Sescorgues. Tavertet es un lugar para recorrer a pie, tranquilamente, ya que cada rincón de acantilado adquiere formas distintas; se respira una sensación de aislamiento confortable y de armonía total.

Finalmente, desde Tavertet cogemos la carretera que nos llevará a l'Esquirol por la BV-5207. **L'Esquirol-Santa Maria de Corcó** es un municipio muy extenso que incluye los núcleos de Cantonigròs, Sant Julià de Cabrera i Sant Martí Sescorts. Sus orígenes deben buscarse en el antiguo camino ral de Olot y en las pensiones y hostales que atendían los viajeros en los siglos XV y XVI. Iglesias románicas e imponentes masías destacan en un paisaje rico en arboledas y conreos, surcado por riachuelos enmarcados por idílicos parajes que invitan a caminar, entre los que destacan los saltos de agua de les Gorgues y los relieves de Aiats, el Sitjar y Cabrera.

